

7 ud af 10 kommuner informerer ikke familier om rettigheder ved frit valg af daginstitution

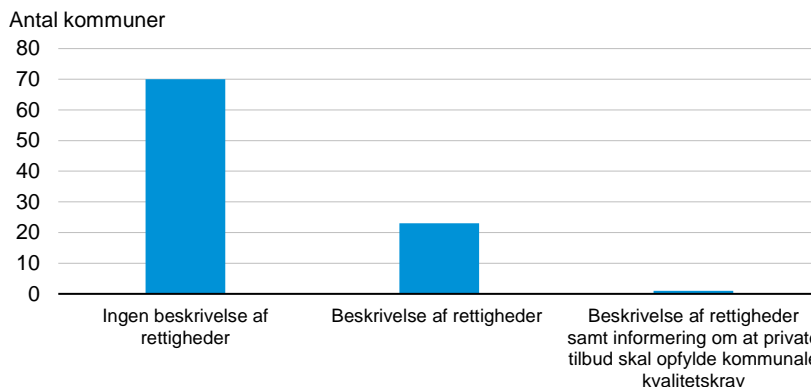
Der findes private dagtilbud i næsten alle kommuner. Men det er langt fra i alle kommuner, at familierne får information om muligheden for at vælge en privat børnehave eller vuggestue i stedet for den kommunale.

Under 25 pct. af kommunerne oplyser tilstrækkeligt om frit valg

Mangel på information om valgmuligheder, vilkår og rettigheder svækker forældres mulighed for at vælge den leverandør af dagtilbud, som bedst matcher deres behov. Der er eksempelvis kun 24 kommuner, der beskriver hvilke vilkår, der gælder for familierne, hvis de ønsker at benytte en privat leverandør af dagtilbud.

Langt de fleste kommuner vejleder ikke familier i rettigheder ved valg af dagtilbud

Kommunernes fordeling efter, om de beskriver, hvilke rettigheder der gælder for borgeren i forbindelse med leverandørvalg

Anm.: Figuren omfatter 94 kommuner. Kommuner, hvor der er tvivl om hvorvidt der eksisterer private leverandører, er udeladt.
Kilde: DI

Fire kriterier for tilvejebringelsen af et informeret frit valg af leverandør

Udover vejledning i rettigheder er der i nærværende analyse opstillet tre indikatorer for kommunernes informationsniveau om frit valg af leverandør af dagtilbud, jf. tabellen herunder. Tilsammen giver de fire kriterier et billede af kommunernes overordnede evner til at tilvejebringe et informeret grundlag til forældrene om frit valg af dagtilbud.¹

Kriterie	Definition
Rettigheder (0-2 point)	Kommunen oplyser, at borgeren har ret til frit at vælge blandt de godkendte leverandører (1 point) og beskriver eksplicit, at disse skal leve op til kommunens egne kvalitetskrav (2 point).
Valgmuligheder (0-1 point)	Kommunen oplyser hvilke godkendte leverandører, borgeren kan vælge imellem.
Brugertilfredshed (0-2 point)	Kommunen offentliggør en forældretilfredshedsundersøgelse, hvor kvaliteten sammenlignes på tværs af leverandører (1 point), som er gennemført indenfor de sidste to år (2 point).
Troværdighed (0-1 point)	Kommunens oplysninger om dagtilbud, valgmuligheder mv. er senest opdateret inden for de sidste to år.

Kommunernes information til familierne om deres valgmuligheder, vilkår og rettigheder ved valg af dagtilbud er generelt begrænset. Langt de fleste kommuner oplyser ikke om retten til frit at kunne vælge blandt de godkendte leverandører, herunder de private. De kommuner, der oplyser om frit valg, er generelt implicite i deres informering om gældende vilkår, ved eksempelvis kun at informere om vilkårene ved at oplyse de private dagtilbud som en mulighed under kommunens tilbud om børnepasning. Desuden er det kun én af de kommuner, der oplyser om det frie valg, der eksplicit informerer om, at private leverandører skal leve op til samme kvalitetsstandarder som kommunens dagtilbud.

Knap en ud af tre af kommuner har opgjort en samlet liste over leverandører

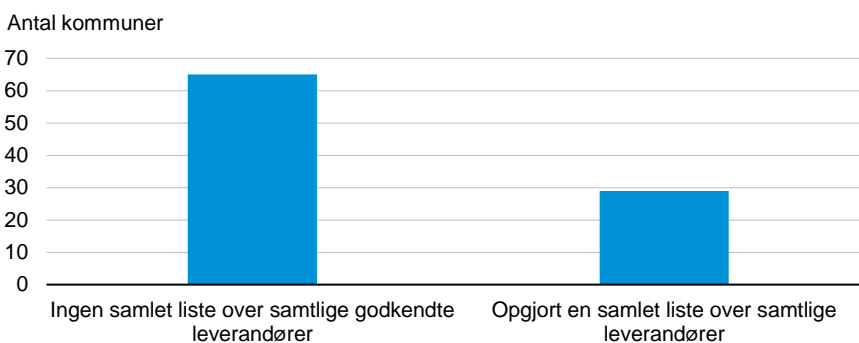
Herudover har langt størstedelen af kommunerne ikke opgjort en samlet liste over hvilke godkendte leverandører, borgerne kan vælge imellem.² Under en tredjedel af kommunerne vejleder således borgerne i deres valgmuligheder i forbindelse med frit valg af dagtilbud.

¹ Se analysens metodeafsnit for en uddybning af valget af indikatorer samt kodningen.

² Ved samlet liste forstås også kort der indeholder samtlige dagtilbud, herunder private.

Mange kommuner vejleder ikke i borgernes valgmuligheder

Kommunerne fordelt efter, om de har opgjort en samlet liste over samtlige godkendte leverandører

Anm.: Figuren omfatter 94 kommuner. Kommuner, hvor der er tvivl om hvorvidt der eksisterer private leverandører, er udeladt. Ved "samlet liste" forstås også kommuner, der istedet har opgjort et kort, hvoraf samtlige private og offentlige tilbud fremgår.

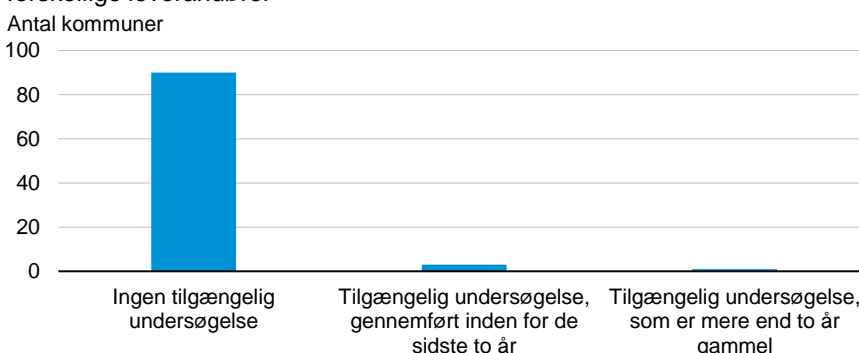
Kilde: DI

Få kommuner har offentliggjort en forældretilfredshedsundersøgelse

Andelen af kommuner, der har offentliggjort en forældretilfredshedsundersøgelse på dagtilbudsområdet, er også lavt. Kun tre kommuner har offentliggjort en forældretilfredshedsundersøgelse, der i) omfatter både de kommunale og private tilbud, og ii) er gennemført indenfor de seneste to år. Dette begrænser familiernes mulighed for at vælge den leverandør, der matcher deres behov.

Få kommuner har offentliggjort en forældretilfredshedsundersøgelse på dagtilbudsområdet

Kommunerne fordelt efter om de har offentliggjort forældretilfredshedsundersøgelser, der gør det muligt at sammenligne de forskellige leverandører

Anm.: Figuren omfatter 94 kommuner. Kommuner, hvor der er tvivl om hvorvidt der eksisterer private leverandører, er udeladt.

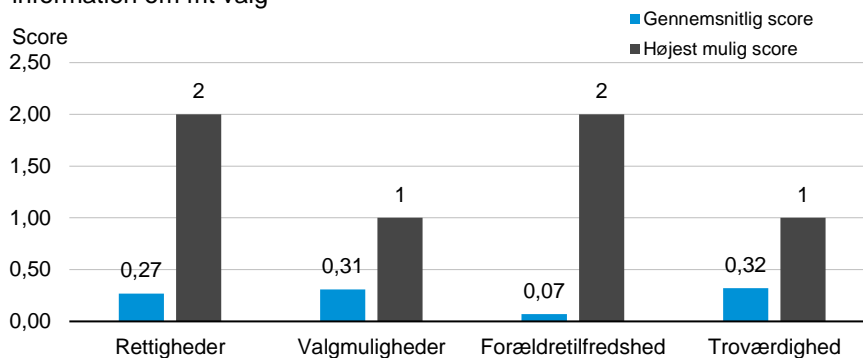
Kilde: DI

Information vedrørende frit valg af dagtilbud er på et minimum

Samlet set viser opgørelsen, at informationsniveauet er meget lavt. Særligt på indikatorerne for informering om rettigheder i forbindelse med leverandørvalg samt forældretilfredsheden på tværs er leverandører, scorer kommunerne lavt. Relativt klarer kommunerne sig bedre hvad angår oplysningen af valgmuligheder samt opdatering af informationerne på hjemmesiden.

Lavt informationsniveau hos kommunerne om frit valg af dagtilbud

Kommunernes gennemsnitlige scores for hver af de fire indikatorer for information om frit valg

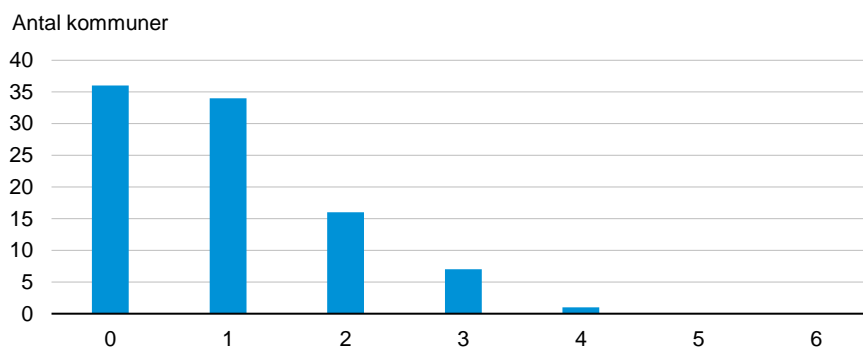
Anm.: De blå søjler angiver kommunernes gennemsnitlige score for hver af de fire indikatorer, mens de mørke søjler angiver den højst muligt opnåelige scorer for hver indikator. Kommuner, hvor der er tvivl om hvorvidt der eksisterer private leverandører, er udeladt (N=94)

Kilde: DI

Knap 75 pct. af kommunerne ligger i den laveste ende af skalaen med en score på mellem 0 og 1, mens ingen kommuner lever op til samtlige kriterier for at opnå den maksimale score på 6.

Lavt informationsniveau blandt kommunerne

Kommunerne fordelt efter samlet score på de fire parametre

Anm : Kommuner, hvor det er uklart hvorvidt der eksisterer private dagtilbud i kommunen er udeladt, da indikatorerne vedr. information om valgmuligheder ikke er relevant for disse kommuner. N = 94.

Kilde: DI

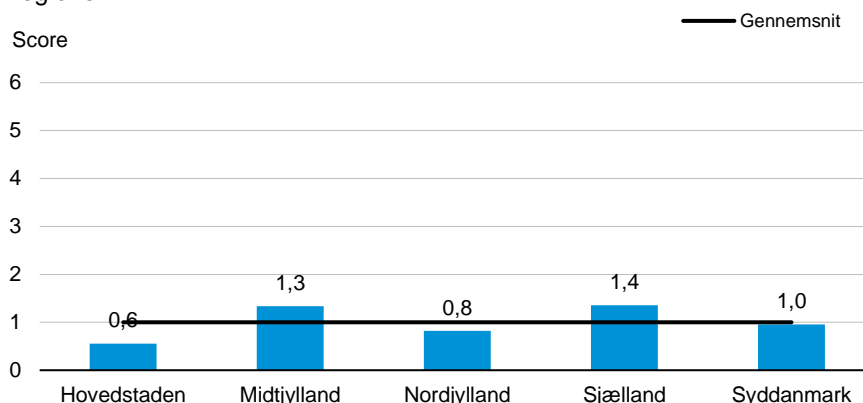
Region Midtjylland og Region Sjælland klarer sig bedre end gennemsnittet

Ser man på den geografiske fordeling af kommunernes informationsniveau, er det kommunerne i Region Midtjylland og Region Sjælland der har det højeste informationsniveau på tværs af regionerne. Kommunerne i disse områder har et gennemsnitligt informationsniveau på henholdsvis 1,3 og 1,4. Det er dog stadig et lavt niveau.³

³ For en grafisk visualisering af det geografiske informationsniveau henvises til analysens bilag.

Kommuner i Midtjylland og Sjælland har et højere informationsniveau end de andre kommuner

Kommunernes gennemsnitlige score for informationsniveau fordelt efter regioner

Anm.: De blå søjler angiver den gennemsnitlige score på den samlede skala for informationsniveau for kommunerne i de pågældende områder. Det simple gennemsnit på tværs af alle kommuner er angivet ved den sorte linje. Figuren omfatter 94 kommuner. Kommuner, hvor der er tvivl om hvorvidt der eksisterer private tilbud, er udeladt.

Kilde: DI

Operationalisering af informationsbegrebet

Metode

Til denne analyse er udvalgt fire indikatorer, der tilsammen skal give et billede på, hvorvidt og i hvilken udstrækning den enkelte kommune stiller tilstrækkelig information til rådighed for forældre, således at der kan træffes et informeret frit valg af dagtilbudsleverandør.

Indikatorerne er udvalgt på en måde, der i størst muligt omfang forsøger at indkapsle de forskellige dimensioner i begrebet informationsniveau.

Indikator	Målepunkt	Kodning
Vejledning i rettigheder	Beskriver kommunen hvilke vilkår der gælder for borgeren i forbindelse med frit valg af dagtilbud? (1 point) <i>Tillæg (yderligere 1 point):</i> Nævnes det eksplicit, at valget af en privat leverandør skal levere minimum samme kvalitet som kommunen?	Ja (1-2) / Nej (0)
Vejledning i valgmuligheder	Har kommunen opgjort en samlet liste over samtlige godkendte leverandører, og optræder denne liste sammen med de øvrige oplysninger om dagtilbud? ⁴	Ja (1) / Nej (0)

⁴ Hvis kommunerne i stedet har opgjort et kort, hvoraf både kommunale og private dagtilbud fremgår, tildeles kommunen scoren "1".

Brugertilfredshed	Har kommunen gennemført forældretilfredshedsundersøgelser, der som minimum gør det muligt at sammenligne den generelle tilfredshed på tværs af offentlige og private tilbud? (1 point)	Ja (1-2) / Nej (0)
	<i>Tillæg (yderligere 1 point):</i> Er forældretilfredshedsundersøgelsen gennemført inden for de seneste to år?	
Troværdig information	Er de generelle oplysninger senest opdateret inden for de sidste to år? ⁵	Ja (1) / Nej (0)

Kodning af informationsniveau

For hvert overordnet parameter angives den mulige variation i pointtildelingen ift. kodning af de enkelte indikatorer. For to ud af fire indikatorer tages der blot udgangspunkt i en binær konstatering, mens der for indikatorerne vedr. vejledning i rettigheder samt brugertilfredshed tildeles 1-2 point afhængigt af opfyldelse af kriterierne for tillægspoint. Kodningen er foretaget i februar og marts 2021.

Empirisk grundlag

Vurderingen af kommunernes vejledende informationsniveau vedr. valg af dagtilbud tager udgangspunkt i kommunernes underside vedr. børnepasning på deres hjemmeside. I tilfælde af at private dagtilbud ikke fremgik af kommunens hjemmeside, er der foretaget en generel søgning på private institutioner i den pågældende kommune. De kommuner, hvor det ikke var muligt at identificere private dagtilbud, er udeladt af analysen, da indikatorerne for informationsniveauet vedrørende frit valg af leverandør forudsætter tilstedeværelsen af både offentlige og privat tilbud i kommunen. Omvendt er de kommuner, hvor der eksisterer private leverandører, men disse ikke fremgår af kommunens hjemmeside, fortsat inkluderet i analysen.

Endelig er eventuelle forældretilfredshedsundersøgelser undersøgt ved at søge kommunernes øvrige hjemmeside i tilfælde af, at disse ikke fremgår af undersiden vedrørende børnepasning.

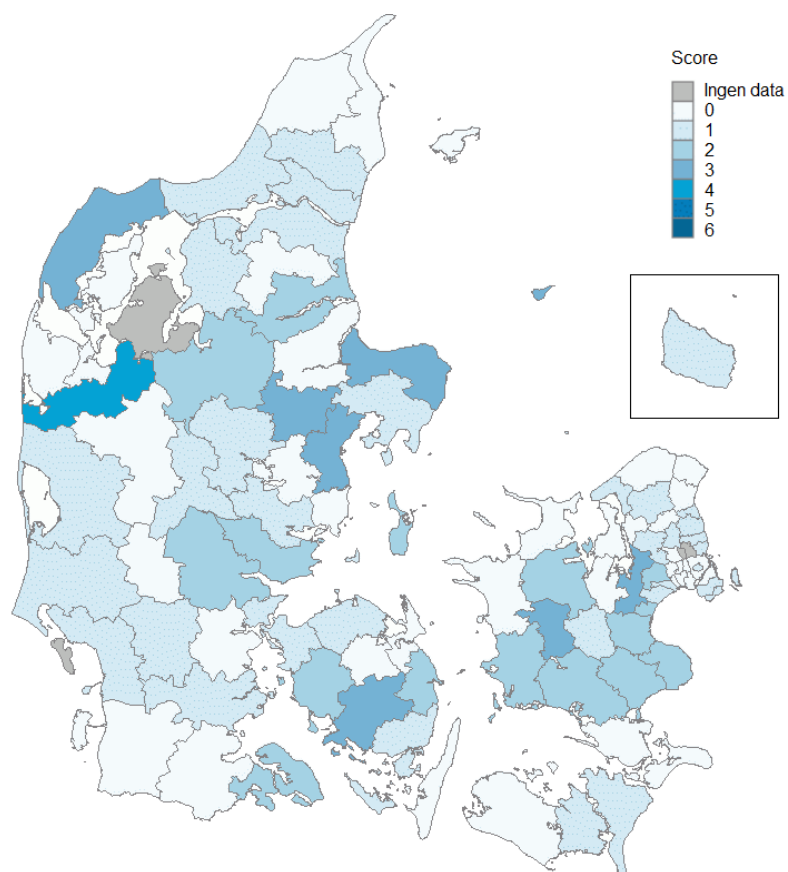
⁵ Hvis ikke det fremgår af hjemmesiden, hvornår oplysningerne sidst er opdaterede, tildeles scoren "0".

Bilag

Midtjyske og sjællandske kommuner har højere informationsniveau end resten af landet

Geografisk fordeling af kommunernes informationsniveau vedrørende dagtilbud

---

Anm.: Kommuner, hvor der er tvivl om, hvorvidt der eksisterer private tilbud er markeret med gråt. n=94

Kilde: DI